

Clutch Position Control for an Automated Manual Transmission Using Electromechanical Actuators

A. Soltani^{1*}, M. Arianfard²

¹ Buin Zahra Higher Education Centre of Engineering and Technology, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran.

² Department of Mechanical Engineering, Technical and Vocational University (TVU), Tehran, Iran.

ABSTRACT: In this paper, an adaptive sliding mode controller with variable gains to cope with uncertainties is proposed for an electromechanical clutch position control system to apply in the automated manual transmission. Transmission systems undergo changes in parameters with respect to the wide range of driving conditions, such as changes in friction coefficient of clutch disc and stiffness of diaphragm spring, hence, an adaptive robust control method is required to overcome the uncertainties and disturbances. As the majority of transmission dynamics variables cannot be measured in a cost-efficient way, a non-linear estimator based on an unscented Kalman filter is designed to estimate the state variables of the system. Also, a non-linear dynamic model of the electromechanical actuator is presented for the automated clutch system. The model is validated with experimental test results. A numerical simulation of a reference input for clutch bearing displacement is performed to evaluate the performance of the designed controller and estimator. To evaluate the performance of the proposed control system the root mean square value of the position tracking error has been used. The results of the analysis indicate higher efficiency of the adaptive controller designed to improve the position tracking error compared to the conventional sliding mode controller.

Review History:

Received: Aug. 27, 2021

Revised: Oct. 19, 2021

Accepted: Nov. 04, 2021

Available Online: Nov. 13, 2021

Keywords:

Automated clutch

Actuator

Sliding mode control

Estimator

Unscented Kalman filter

1- Introduction

Nowadays, the two types of most widely utilized transmission systems are Manual Transmission (MT) and Automatic Transmission (AT), each with its advantages and disadvantages. With the development of electronics and intelligent systems and their application in mechatronic systems of vehicles, the idea of automating the MT using actuators and intelligent controllers was introduced as an Automated Manual Transmission (AMT). Clutch actuation is one of the most complex parts of the AMT. The automated clutch can be disengaged and engaged automatically and should be designed to satisfy different and conflicting objectives, such as small friction losses, minimum time required for the engagement, and driver comfort during the engaging and disengaging process [1].

Position tracking control was implemented for the motor-driven gear-shift actuating mechanism of the electro-mechanical AMT system. To realize rapid and precise gear-shift control, an optimal discrete-time preview position control scheme was introduced. The proposed control method included the state-feedback control, discrete integrator, and feed-forward control [2]. A new hybrid optimization algorithm for the DC motor of electro-mechanical AMT was designed. It included a non-linear time-optimal controller and optimal linear quadratic regulator [3].

A Sliding Mode Controller (SMC) was proposed to design the combined electromechanical and electrohydraulic actuators. The main focus of this study was on pressure control in an electrohydraulic actuator with time-varying parameters without using the observer of state variables and the clutch spring was modeled nonlinearly [4]. In another paper, the researchers proposed a combination of a proportional-integral-derivative controller and an SMC to design an electromechanical actuator control system. However, the effect of parametric uncertainties on the controller performance was not investigated and the state variables used in the design of the control system were measurable. As a result, the estimator was not adopted in the control algorithm [5].

Due to the hard non-linearity of the spring stiffness of the actuator and clutch, a nonlinear estimator is needed to estimate the system states. To achieve this, many approaches have been suggested such as recursive least-square, sliding mode observer, Extended Kalman Filter (EKF), and Unscented Kalman Filter (UKF). However, the EKF has been rarely investigated in the previous AMT studies. When an EKF is applied to a complex non-linear system, a few problems may arise. One of them is the computation of the state transition matrix which requires the calculation of the Jacobian matrix. Moreover, the linearization can make large

*Corresponding author's email: : soltani@bzte.ac.ir

Copyrights for this article are retained by the author(s) with publishing rights granted to Amirkabir University Press. The content of this article is subject to the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY-NC 4.0) License. For more information, please visit <https://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode>.

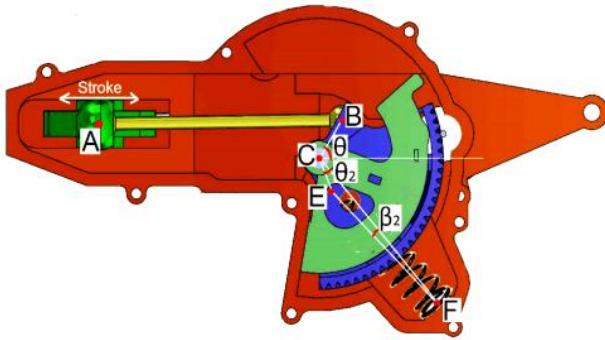

Fig. 1. Schematic diagram of the clutch actuating mechanism

errors and even cause divergence of the filter. To overcome this limitation, the UKF is utilized and developed currently. The UKF algorithm has many advantages over the EKF, especially in the case of high non-linearity. The UKF directly uses nonlinear equations of the system and does not require linearization [6]. According to the review of the presented studies, the contributions of this paper can be described as follows:

The first contribution of this paper is to build a validated and accurate model for the electromechanical clutch actuator without an available dynamic model and known parameters according to test results for the electromechanical clutch actuator. This model is applied to design the Adaptive Sliding Mode Controller (ASMC) and verified based on comparison with the simulation results of a created model in ADAMS/View software.

The second is a combined use of ASMC and UKF estimator to improve the clutch position control performance for the AMT system. The designed ASMC, which is insensitive to system uncertainties, offers adaptive sliding gains to eliminate the bounds of uncertainties. The rotational speed and acceleration of the clutch actuator are estimated in real-time utilizing the UKF.

2- Electromechanical Clutch Actuator Model

The electromechanical clutch actuator model uses an electric motor to engage and disengage the clutch. In the clutch actuator, the rotary movement of the electric motor is transferred via a toothed gear segment into a linear movement, which is then used to open the clutch with the help of the release lever and release bearing. A schematic diagram of the clutch actuating mechanism is shown in Fig. 1. As shown in the figure, the system mainly consists of three components: a gear, a coil spring, and a slider-crank mechanism. Thus, the system model is obtained by a set of kinematics and kinetics equations that describes the dynamics of the electromechanical actuator. The slider-crank includes links of

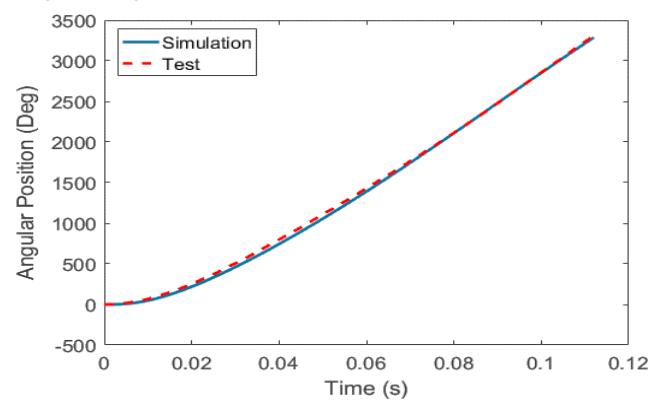

Fig. 2. The angular position of the electromotor shaft

BC and AB and revolute joints A, B, and C. The points of C and F are fixed and point A has translation motion. The input gear link is a compound member with a circular segment. There are teeth around this link that engage the electromotor pinion. The angular velocity of the gear is ω . According to the geometry of mechanism, trigonometric relations, also the relative motion analysis, the derivative of the spring length is obtained as follows:

$$\dot{\overline{EF}} = \frac{\overline{CE} \cdot \overline{CF} \cdot \omega \cdot \sin\theta_2}{\overline{EF}} = \frac{17.665 \times 10^{-4} \omega \cdot \sin\theta_2}{\overline{EF}} \quad (1)$$

So, the spring force and its torque around point E is determined if angle β is known. This angle is found as follows:

$$\dot{\beta}_2 = \frac{-\overline{CE} \cdot \omega \cdot \cos(\theta_2 + \beta_2)}{\overline{EF}} = \frac{-0.025 \omega \cdot \cos(\theta_2 + \beta_2)}{\overline{EF}} \quad (2)$$

After actuator modeling, several tests run to investigate the performance of the clutch actuator is driven by the DC electromotor with the $u_a=14$ V rated voltages. Then the simulation results were compared with the measurements on the test stand which has been done in the laboratory as shown in Fig. 2. Some necessary modifications have been made in the model parameters, to get good agreements with the test results.

3- Design of the System Controller

The controller design based on ASMC for the automated clutch is presented in this section. First, the conventional SMC is introduced, and then the ASMC with adaptive gains is proposed. For the SMC, the error functions are defined by the following expression:

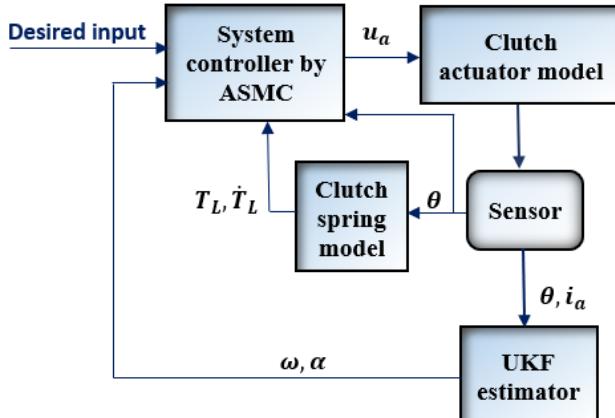

Fig. 3. The overall structure of the proposed controller scheme

$$e_1 = x_c - x_d, \quad e_2 = v_c - v_d, \quad e_3 = a_c - a_d \quad (3)$$

The sliding surface S consists of an integral component expressed as:

$$S = e_3 + k_1 e_2 + k_2 e_1 + k_3 \int_0^t e_1 dt \quad (4)$$

where k_1 and k_2 are the strictly positive design scalars, x_d , v_d , and a_d are desired trajectory, velocity, and acceleration, v_c and a_c are the values of clutch bearing velocity and acceleration. The SMC control law can be described as Eq. (5) in which, T_L is the load torque considered as a disturbance, k_t is the electromechanical coupling coefficient, k_e is the back electromotive force constant, R_a is the armature resistance, and L_a is the armature inductance. The gear ratio between the input gear link and electromotor pinion is $N_m=40.5$. The moment of inertia of the entire system, I_a is equal to 0.02 kg.m², $k_o=0.32$, and $\lambda=R_a/L_a$.

$$\begin{aligned} u_a = & \frac{L_a}{k_t N_m} \left[\left(\frac{I_a}{c_1} \right) (\dot{a}_d - k_1 e_3 - k_2 e_2 - k_3 e_1 - \eta \operatorname{sign}(S)) \dots \right. \\ & \left. + \left(k_\omega + \frac{R_a I_a}{L_a} \right) \alpha + \left(\frac{R_a k_\omega + k_t N_m^2 k_e}{L_a} \right) \omega \dots \right. \\ & \left. - \hat{\lambda} T_L - \hat{\phi} \dot{T}_L \right], \quad (\eta, c_1 > 0) \end{aligned} \quad (5)$$

$$T_L = -0.906\theta^3 - 4.94\theta^2 + 28.68\theta - 25.03 \quad (6)$$

The SMC gains k_1 , k_2 , k_3 , and η depending on the upper bounds of uncertainties in the actuator clutch controller such

Table 1. Comparison between the RMS of tracking error for different control systems

Parameter uncertainties	10%		20%		
	Control system	SMC	ASMC	SMC	ASMC
RMS of error (mm)	0.251	0.216	0.282	0.225	
The relative improvement of ASMC	14%		20%		

as the load torque of the actuator and its derivative. These gains should be tuned by a trial-and-error method in practical applications. To overcome this disadvantage, the sliding mode control with adaptive gains has been presented. The overall structure of the proposed controller scheme for the clutch actuator is shown in Fig. 3.

4- Simulation Results

The accuracy of the proposed SMC combined with the UKF estimator is evaluated without any torque disturbance for the model with nominal parameters. The objective is to control the clutch to move from the initial position to the end. Hence, the position control of the clutch is analyzed in this investigation by adopting the SMC controller. The designed SMC combined with the UKF estimator is efficient to track precisely the desired trajectories for the clutch displacement. However, the proposed SMC system cannot perform with high accuracy in the presence of parameter uncertainties and external disturbances. Since the transmission systems undergo changes in parameters with respect to the wide range of driving conditions, such as changes in friction coefficient of clutch disc and stiffness of diaphragm spring, and the longer-time wear and tear during the running period, an ASMC method is required to guarantee good tracking performance and cope the uncertainties and disturbances. To achieve this, in the following, the simulations are conducted under two different conditions of parameter uncertainties in modeling for load torque of clutch spring. Let us assume that the parameters of the Eq. (6) have been decreased by 10% firstly, then 20%. In order to assess the performance of the proposed adaptive controller, the results of the ASMC are compared with the SMC.

An important index for the better quantitative evaluation of proposed control systems is the Root Mean Square (RMS) value of the tracking error of clutch position. The RMS values of tracking error for the control systems are computed, as given in Table 1.

5- Conclusions

This paper proposed an ASMC combined with the UKF estimator for the automated clutch system. The stability of the controller was approved by using the Lyapunov theorem and the robustness of the designed ASMC was investigated by performing some simulations in the MATLAB environment based on a validated non-linear model for the clutch actuator. The analyses are conducted under two different conditions of parameter uncertainties. It was presumed that the parameters of the clutch spring model were decreased by 10% and 20%. A precise tracking response of position control can be observed by employing the proposed ASMC in the presence of parameter uncertainties against the traditional SMC. Also, the UKF was applied to estimate precisely the full states of the system without a significant error. The contributions of this study are the following:

The first contribution of this paper is to build a validated model for the electromechanical clutch actuator without available dynamic model and known parameters. By comparison with the test results and simulation analyses, the actuator model was verified. The second is that a nonlinear estimator was proposed through UKF to estimate the variables that cannot be measured in a cost-efficient way such as rotational speed and angular acceleration. The third one is presenting the high effectiveness of the ASMC against the conventional SMC to track exactly the reference trajectories and control the dynamic systems accompanied by uncertainties and disturbances.

References

- [1] J. Horn, J. Bamberger, P. Michau, S. Pindl, Flatness-based clutch control for automated manual transmissions, Control engineering practice, 11(12) (2003) 1353-1359.
- [2] Z. Chen, B. Zhang, N. Zhang, H. Du, G. Kong, Optimal preview position control for shifting actuators of automated manual transmission, Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part D: Journal of Automobile Engineering, 233(2) (2019) 440-452.
- [3] G. Kong, N. Zhang, B. Zhang, Novel hybrid optimal algorithm development for DC motor of automated manual transmission, International Journal of Automotive Technology, 17(1) (2016) 135-143.
- [4] R. Temporelli, M. Boisvert, P. Micheau, Control of an electromechanical clutch actuator using a dual sliding mode controller: Theory and experimental investigations, IEEE/ASME Transactions on Mechatronics, 24(4) (2019) 1674-1685.
- [5] S.A. Haggag, Sliding mode adaptive PID control of an automotive clutch-by-wire actuator, SAE International Journal of Passenger Cars-Mechanical Systems, 9(2016-01-9106) (2016) 424-433.
- [6] A. Bagheri, S. Azadi, A. Soltani, A combined use of adaptive sliding mode control and unscented Kalman filter estimator to improve vehicle yaw stability, Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part K: Journal of Multi-body Dynamics, 231(2) (2017) 388-401.

HOW TO CITE THIS ARTICLE

A. Soltani, M. Arianfard, *Clutch Position Control for an Automated Manual Transmission Using Electromechanical Actuators*, Amirkabir J. Mech Eng., 54(4) (2022) 159-162.

DOI: 10.22060/mej.2021.20470.7238

کنترل موقعیت کلاچ در سیستم انتقال قدرت دستی خودکار شده با استفاده از عملگرهای الکتروموکانیکی

عباس سلطانی^{*}، میلاد آریان فرد^۲

- ۱- مرکز آموزش عالی فنی و مهندسی بوئین زهراء، دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران.
۲- دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه فنی و حرفه‌ای، تهران، ایران.

تاریخچه داوری:

۱۴۰۰/۰۵/۰۶ دریافت:

۱۴۰۰/۰۷/۲۷ بازنگری:

۱۴۰۰/۰۸/۱۳ پذیرش:

۱۴۰۰/۰۸/۲۲ رأیه آنلاین:

خلاصه: در این مقاله، یک کنترل کننده مود لغزشی تطبیقی با بهره‌های متغیر جهت مقابله بهتر با نامعینی‌ها برای سیستم کنترل موقعیت در یک کلاچ الکتروموکانیکی جهت به کارگیری در انتقال قدرت دستی خودکار شده طراحی می‌شود. از آنجا که در وضعیت رانندگی‌های طولانی، سیستم‌های انتقال قدرت در معرض تغییر در پارامترها مانند تغییر در ضربی اصطکاک صفحه کلاچ و سفتی فر دیافراگمی کلاچ قرار می‌گیرند، یک روش کنترلی مقاوم جهت غلبه بر نامعینی‌ها و اغتشاش‌ها لازم می‌باشد. از آنجایی که اکثر متغیرهای دینامیکی سیستم انتقال قدرت مانند سرعت و شتاب بلبرینگ رهاسازی کلاچ به صورت مقرن به صرفه قابل اندازه‌گیری نیستند، یک تخمین‌گر غیرخطی بر پایه فیلتر کالمون آنستند جهت تخمین متغیرهای حالت سیستم طراحی شده است. همچنین، یک مدل غیرخطی عملگر الکتروموکانیکی برای سیستم کلاچ خودکار ارائه می‌شود. این مدل با نتایج حاصل از تست آزمایشگاهی صحه‌گذاری شده است. شبیه‌سازی‌های مختلف از چندین ورودی مرجع جابجایی بلبرینگ کلاچ، جهت ارزیابی عملکرد کنترل کننده و تخمین‌گر در نرم‌افزار متلب انجام می‌شود. جهت ارزیابی عملکرد سیستم کنترلی پیشنهادی، از کمیت جذر میانگین مربعات خطای ریدیابی موقعیت، استفاده شده است. نتایج به دست آمده، نشانگر کارآیی بالاتر کنترل کننده تطبیقی طراحی شده در بهبود خطای ریدیابی موقعیت در مقایسه با کنترل کننده مود لغزشی مرسوم می‌باشد.

کلمات کلیدی:

کلاچ خودکار

عملگر

کنترل مود لغزشی

تخمین‌گر

فیلتر کالمون آنستند

۱- مقدمه

جبهه دندۀ دستی خودکار شده را می‌توان با اضافه نمودن عملگرهای هیدرولیکی یا الکتروموکانیکی جهت انجام فرآیندهای تعویض دندۀ کلاچ‌گیری خودکار، و همچنین واحد کنترل انتقال قدرت^۱ به یک جبهه دندۀ دستی ایجاد کرد. سیستم کنترل این جبهه دندۀ فرایند تعویض دندۀ کلاچ‌گیری را متناسب با شرایط رانندگی و انتظار راننده به صورت خودکار انجام می‌دهد. کنترل کلاچ نقش بسیار مهمی را در رفتار موتور و ضربات اعمال شده به سیستم انتقال قدرت و در نتیجه راحتی راننده و سایش کلاچ ایجاد می‌کند به نحوی که واحد کنترل کلاچ می‌بایست درگیری نرم و بدون لغزش بیش از حد کلاچ را در هنگام شروع حرکت و همچنین هنگام تعویض دندۀ تضمین کند و این هدف بدون استفاده از یک سیستم کنترل پیشرفته میسر نخواهد شد [۲ و ۳].

در سالیان اخیر، سیستم‌های انتقال قدرت دستی^۱ و خودکار^۲ متناسب با مزايا و معایبي که فراهم می‌کنند، در خودروها به شکل فراگیری استفاده شده‌اند. اخيراً اينde خودکار نمودن فرایند تعویض دندۀ در جبهه دندۀ دستی از طریق عملگرهای^۳ تعویض دندۀ و کلاچ‌گیری به سرعت رشد کرده است به طوری که این نوع جبهه دندۀ سیستم انتقال قدرت دستی خودکار شده^۴ شناخته می‌شود. به کارگیری این نوع جبهه دندۀ به دلیل استفاده کردن از قطعات جبهه دندۀ دستی و خط تولید آن، باعث کاهش هزینه‌های تولید نسبت به سیستم‌های انتقال قدرت خودکار دیگر می‌شود [۱].

1 Manual Transmission (MT)

2 Automatic Transmission (AT)

3 Actuators

4 Automated Manual Transmission (AMT)

5 Transmission Control Unit (TCU)

* نویسنده عهدهدار مکاتبات: soltani@bzte.ac.ir
حقوق مؤلفین به نویسنده‌گان و حقوق ناشر به انتشارات دانشگاه امیرکبیر داده شده است. این مقاله تحت لیسانس آفرینندگی مردمی (Creative Commons License) در دسترس شما قرار گرفته است. برای جزئیات این لیسانس، از آدرس <https://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode> دیدن فرمائید.

یک کنترل کننده ریابی موقعیت در یک جعبه دستی خودکارشده با عملگرهای الکتروموکانیکی مورد استفاده قرار گرفت. به منظور دستیابی به دقیق و سرعت بیشتر سیستم کنترل، یک کنترل کننده بهینه زمان-گسسته موقعیت معرفی شد. این سیستم کنترل شامل کنترل کننده پسخورد حالت، انتگرال گیر گسسته و کنترل کننده پیشخورد می‌باشد [۱۰]. یک الگوریتم بهینه ترکیبی جدید برای موتور جریان مستقیم یک عملگر الکتروموکانیکی ارائه شده است که شامل یک کنترل کننده بهینه غیرخطی و یک تنظیم کننده درجه دوم بهینه می‌باشد [۱۱]. در تحقیقی دیگر، یک کنترل کننده ریابی موقعیت برای عملگر کلاچ جعبه دستی خودکارشده که از یک موتور جریان مستقیم و یک انکوادر^۳ بهره می‌برد، طراحی شد. یک کنترل کننده مقاوم اج بینهایت استفاده شد تا در مقابل مشکلاتی همچون اشباع ورودی درگیری کلاچ در نزدیکی نقطه تماس صفحه کلاچ ظاهر می‌شود، مقاومت کنند [۱۲].

در بیشتر تحقیقات اخیر، متغیرهای حالت سیستم انتقال قدرت دستی خودکارشده قابل اندازه‌گیری در نظر گرفته شده‌اند. ولی به دلیل اینکه سرعت و شتاب زاویه‌ای عملگر کلاچ و گشتاور شفت به راحتی قابل اندازه‌گیری نیستند، خطاهای قابل ملاحظه‌ای می‌تواند در عملکرد این نوع سیستم‌ها ظاهر شود. در نتیجه یک تخمین‌گر حالت می‌تواند دقیق و سرعت سیستم کنترلی را تضمین کند. به این منظور از یک فیلتر کالمن برای کنترل کننده پسخورد متغیرهای حالت با مشاهده‌گر مرتبه کامل موتور به منظور تخمین گشتاور شفت ورودی استفاده شده است [۱۳ و ۱۴]. چون سیستم انتقال قدرت خودرو از سیستم‌های غیرخطی پیچیده‌ای تشکیل شده است، فیلتر کالمن بر پایه مدل‌های خطی‌ساز پیشنهاد می‌شود. در یک تحقیق، یک استراتژی رهاسازی کلاچ در سیستم انتقال قدرت دستی خودکارشده طراحی شد. استراتژی کنترل براساس تخمین گشتاور شفت محرک^۴ به کمک مشاهده‌گر مود لغزشی بود [۱۵]. همچنین از فیلتر کالمن به منظور تخمین

کنترل عملگر کلاچ یکی از مهمترین بخش‌های طراحی یک جعبه دستی خودکارشده می‌باشد. عملگر کلاچ می‌باشد صفحه کلاچ را با در نظر گرفتن کمترین سایش، اعمال گشتاور در کمترین زمان و اعمال کمترین شوک به سیستم انتقال قدرت، درگیر کند و یا صفحه کلاچ را جدا کند [۴]. کیفیت پایین تعویض دنده اساساً وابستگی زیادی به روش‌های کنترلی عملگر کلاچ دارد و در این زمینه روش‌های زیادی توسط محققین ارائه شده است. در یکی از فعالیت‌ها، یک کنترل کننده مود لغزشی بر پایه خطی‌سازی پسخورد برای یک عملگر الکتروموکانیکی کلاچ در یک سیستم انتقال قدرت دستی خودکارشده توسعه داده شده است [۵]. در تحقیقی دیگر، یک مدل دینامیکی غیرخطی برای طراحی سیستم کلاچ خودکار و یک کنترل کننده بهینه تطبیقی برای کنترل موقعیت کلاچ به کار گرفته شده است [۶]. همچنین، یک کنترل کننده تناسبی-انتگرالی-مشتقی^۱ غیرخطی با تنظیم بهینه جهت ارائه عملکرد کنترل موقعیت یک عملگر هیدرولیکی در سیستم انتقال قدرت دستی خودکارشده طراحی شده است [۷].

عملگرهای الکتروهیدرولیکی نیز برای کنترل سیستم انتقال قدرت دستی خودکارشده مورد استفاده قرار می‌گیرند که البته به دلیل وجود المان‌های هیدرولیکی از قبیل شیرهای سلنوئیدی و پمپ و سنسورها، پیچیدگی‌های خود را دارد. به همین منظور امروزه، عملگرهای الکتروموکانیکی به دلیل بازدهی بالاتر و پاسخ دینامیکی سریع‌تر جایگزین مناسبی برای عملگرهای هیدرولیکی به حساب می‌آیند. فعالیت‌هایی نیز به منظور استفاده از الکتروموتور جریان مستقیم^۲ در کنار جعبه دسته کاهنده سرعت انجام گرفته است. پژوهشگران در مرجع [۸] روش جدیدی برای سیستم‌های کنترل موقعیت کلاچ الکتروموکانیکی اتخاذ کردند. آن‌ها یک کنترل کننده مود لغزشی با پارامترهای تنظیم‌شده فازی نیز پیشنهاد دادند. در فعالیتی دیگر یک مدل دینامیکی برای عملگر هیدرولیکی کلاچ در جعبه دسته واقعی به کار گرفته شد. یک سیستم کنترلی تناسبی-انتگرالی-مشتقی به منظور اطمینان از عملکرد کنترل کلاچ ارائه شد [۹].

1 Direct Current (DC)

2 Direct Current (DC)

- ایجاد یک مدل دینامیکی معتبر و صحه‌گذاری شده به کمک نتایج حاصل از تست برای عملگر کلاچ الکترومکانیکی. در این تحقیق با توجه به در دسترس نبودن مدل مکانیزم عملگر مذکور و همچنین نیاز مبرم به آن در طراحی کنترل‌کننده، یک مدل دینامیکی دقیق و صحه‌گذاری شده از عملگر کلاچ تهیه شده است. دو مدل دینامیکی غیرخطی از عملگر کلاچ با دقت قابل قبول، ساخته شده که اولی در نرم‌افزار متلب و دومی در نرم‌افزار آدامز^۳ می‌باشد. به منظور تصدیق مدل اول جهت به کارگیری در طراحی کنترل‌کننده، نتایج حاصل از شبیه‌سازی دو مدل مذکور با اعمال ورودی مشابه، با هم مقایسه می‌شوند. همچنین جهت اصلاح هر چه دقیق‌تر مدل اول، به صحه‌گذاری آن از طریق نتایج آزمایشگاهی پرداخته می‌شود.
- استفاده ترکیبی از کنترل‌کننده مود لغزشی با بهره‌های تطبیقی جهت مقابله با نامعینی‌های زیاد سیستم و تخمین‌گر غیرخطی فیلتر کالمون آنستند. چرا که به دلیل وجود فنر دیافراگمی کلاچ و فنر مارپیچ عملگر کلاچ، سیستم رفتار غیرخطی نسبتاً شدیدی از خود نشان می‌دهد. به همین دلیل، لازم است یک تخمین‌گر غیرخطی مانند فیلتر کالمون آنستند در سیستم کنترلی پیشنهادی جهت تخمین متغیرهایی که به سادگی قابل اندازه‌گیری نیستند مانند سرعت و شتاب زاویه‌ای ورودی عملگر، استفاده شود. کنترل‌کننده مود لغزشی تطبیقی طراحی شده که به عدم قطعیت‌های سیستم حساس نیست، از بهره‌های لغزشی تطبیقی جهت حذف مرزهای عدم قطعیت استفاده می‌کند. سرعت و شتاب زاویه‌ای عملگر کلاچ با استفاده از فیلتر کالمون آنستند به صورت برخط تخمین زده می‌شود.

براین اساس در بخش دوم این مقاله، ابتدا یک مدل ریاضی از عملگر الکترومکانیکی غیرخطی برای سیستم کلاچ ارائه می‌شود. سپس، به صحه‌گذاری این مدل بر اساس نتایج حاصل از شبیه‌سازی مدل ساخته شده در آدامز و نیز نتایج بدست‌آمده از تست آزمایشگاهی پرداخته می‌شود. در قسمت سوم، طراحی تخمین‌گر حالت با استفاده از فیلتر کالمون آنستند مورد بحث قرار گرفته است. روش طراحی سیستم کنترل موقعیت کلاچ از طریق کنترل‌کننده مود لغزشی تطبیقی در بخش بعدی توضیح داده می‌شود. در

حالت سیستم‌های کنترل پایداری خودرو مانند سرعت‌های طولی و عرضی خودرو و سرعت لغزشی تایرها استفاده شده است [۱۶]. در مرجع [۱۷] یک کنترل‌کننده مود لغزشی جهت طراحی عملگرهای ترکیبی الکترومکانیکی و الکتروهیدرولیکی ارائه شد. تمرکز اصلی این پژوهش بر روی کنترل فشار در عملگر الکتروهیدرولیکی با پارامترهای متغیر با زمان بدون به کارگیری مشاهده‌گر متغیرهای حالت بود و فنر کلاچ به صورت غیرخطی مدل شد. محققان در مقاله‌ای دیگر، ترکیبی از یک کنترل‌کننده تناسبی-انتگرالی-مشتقی و کنترل‌کننده مود لغزشی به منظور طراحی سیستم کنترل عملگر الکترومکانیکی ارائه نمودند. اما اثر نامعینی‌های پارامتریک در عملکرد کنترل‌کننده بررسی نشدن و متغیرهای حالتی که در طراحی سیستم کنترل استفاده می‌شوند، معین و در دسترس لحاظ شدند. در نتیجه تخمین‌گر در الگوریتم کنترلی به کار گرفته نشده است [۱۸].

به دلیل غیرخطی بودن شدید رابطه نیرو-جایجاوی فنر کلاچ و عملگر کلاچ، یک تخمین‌گر غیرخطی به منظور تخمین حالت‌های سیستم نیاز است. برای رسیدن به این هدف، روش‌های مختلفی از قبیل روش حداقل مربعات بازگشتی، مشاهده‌گر مود لغزشی، فیلتر کالمون توسعه یافته^۱ و آنستند^۲ پیشنهاد شده است. البته فیلتر کالمون توسعه یافته به درست در مطالعات مربوط به سیستم انتقال قدرت دستی خودکار شده بررسی شده است. زمانی که فیلتر کالمون توسعه یافته در یک سیستم پیچیده غیرخطی اعمال می‌شود، مشکلاتی ممکن است به وجود آید. یکی از آنها محاسبات ماتریس انتقال حالت است که نیازمند محاسبه ماتریس ژاکوبی است. علاوه بر این، خطی‌سازی ممکن است مشکلات زیادی را ایجاد کند و حتی ممکن است منجر به واگرا شدن فیلتر شود. به منظور رفع این مشکلات مخصوصاً جهت غلبه بر غیرخطی‌های شدید، فیلتر کالمون آنستند مطرح شده است و نیاز به خطی‌سازی معادلات سیستم ندارد [۱۶].

بر اساس مرور مطالعات انجام شده، نوآوری‌های این مقاله را می‌توان به صورت زیر ذکر کرد:

1 Extended Kalman Filter (EKF)

2 Unscented Kalman Filter (UKF)

شکل ۱. عملگر کلاچ

Fig. 1. The clutch actuator

ادامه، عملکرد کنترل کننده کلاچ با چندین شبیه‌سازی بررسی شده است. در به موتور تنظیم می‌شود. شکل ۲ شماز کلی از مدل الکتروموتور جهت به کارگیری در عملگر را نشان می‌دهد. بر پایه معادلات سیستم‌های الکتریکی و مکانیکی، مدل ریاضی سیستم الکترومکانیکی به صورت زیر توصیف می‌شود [۱۹]:

نهایت، بحث و نتیجه‌گیری ارائه خواهد شد.

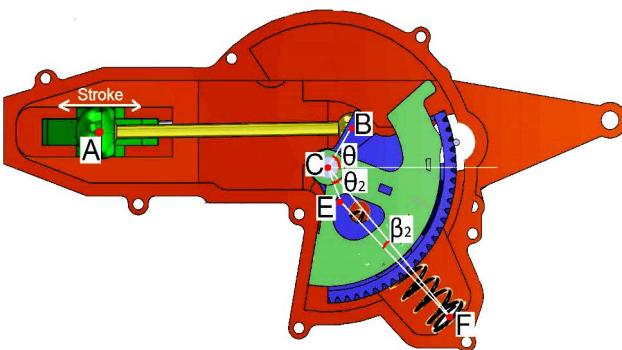
۲- مدل عملگر الکترومکانیکی کلاچ

در این قسمت، یک مدل عملگر الکترومکانیکی که از یک موتور الکتریکی برای درگیری و رهاسازی کلاچ استفاده می‌کند، ارائه می‌شود. در عملگر کلاچ، حرکت دورانی موتور الکتریکی از طریق یک مکانیزم چرخ‌دنده به همراه یک اهرم‌بندی ساده لنگ لغزنده به حرکت رفت و برگشتی تبدیل می‌شود؛ که نهایتاً به کمک اهرم کلاچ و بلبرینگ کلاچ، باعث درگیری و رهاسازی صفحه کلاچ می‌شود. عملگر کلاچ به کار گرفته شده، در شکل ۱ مشاهده می‌شود. این عملگر کلاچ از یک الکتروموتور جریان مستقیم، یک چرخ‌دنده و پیسیون، یک فر ماریج جهت تعديل نیروی فنر کلاچ و یک مکانیزم لنگ لغزنده تشکیل شده است.

که در آن، متغیرهای حالت سیستم، سرعت زاویه‌ای موتور ω_m و جریان موتور i_a ، می‌باشند. ولتاژ موتور الکتریکی، T_L بار مقاوم موتور که به عنوان اغتشاش در نظر گرفته می‌شود، B_m ضریب اصطکاک ویسکوز، J_m ممان اینرسی، k_t ضریب کوپلینگ الکترومکانیکی، k_e ضریب نیروی ضد محركه الکتریکی، R_a مقاومت موتور و L_a اندوکتانس موتور می‌باشد.

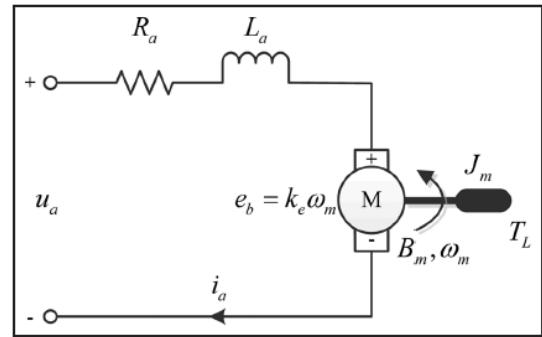
۲-۱- مدل موتور الکتریکی

در این بخش، مدل یک موتور الکتریکی جریان مستقیم جهت طراحی کنترل کننده ارائه می‌شود. در کنترل جریان موتور، فقط ولتاژ اعمال شده

شکل ۳. دیاگرام شماتیک مکانیزم عملگر کلاچ

Fig. 3. Schematic diagram of the clutch actuator mechanism

شکل ۲. مدل موتور عملگر کلاچ

Fig. 2. The model of clutch actuator motor

$$\frac{\dot{EF}}{EF} = \frac{\overline{CE} \overline{CF} \omega \sin \theta_2}{\overline{EF}} = \frac{17.665 \times 10^{-4} \omega \sin \theta_2}{\overline{EF}} \quad (3)$$

طول فنر از طریق حل معادله دیفرانسیل که در رابطه (۳) بیان شده، با شرایط اولیه \overline{EF} برابر $45/7\text{mm}$ محاسبه می‌شود. بنابراین، در صورت مشخص بودن زاویه β ، نیروی فنر و گشتاور آن حول نقطه E بدست می‌آید. این زاویه از طریق رابطه زیر با اعمال شرایط اولیه β برابر $1/18$ می‌باشد. ناقاط C، B و A ثابت هستند و نقطه درجه محاسبه می‌شود:

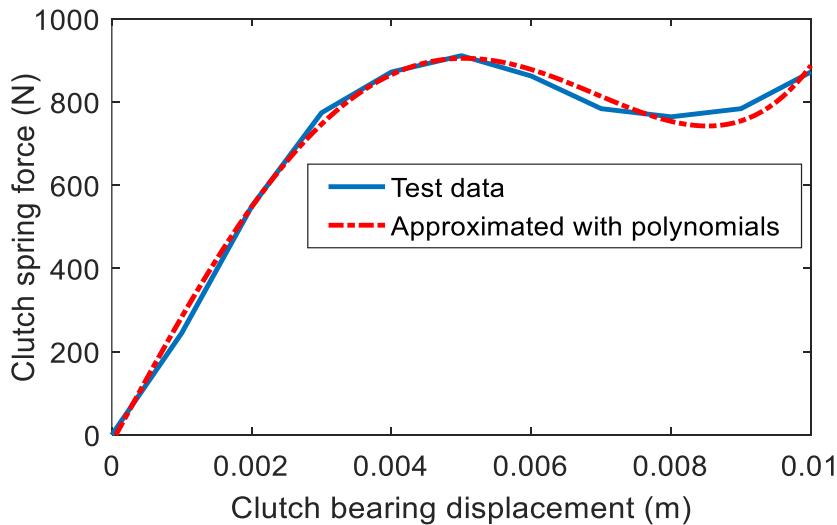
$$\dot{\beta}_2 = \frac{-\overline{CE} \cdot \omega \cos(\theta_2 + \beta_2)}{\overline{EF}} = \frac{-0.025 \omega \cos(\theta_2 + \beta_2)}{\overline{EF}} \quad (4)$$

-۲-۲- مدل سیتیکی مکانیزم عملگر

در ابتدا، لازم است که معادله غیرخطی نیروی فنر دیافراگمی کلاچ نسبت به تغییر شکل فنر بدست آید. جهت تعیین معادله مذکور، یک فنر

شماتیک عملگر کلاچ در شکل ۳ نمایش داده شده است. همان‌طوری که در این شکل مشخص است، این سیستم به صورت کلی از سه بخش تشکیل شده است: چرخ‌دنده، فنر و یک مکانیزم لنگ لفزنده. در نتیجه مدل سیستم از یک مجموعه معادلات سینماتیکی و سیتیکی که دینامیک سیستم BC، AB اهرم‌های و مفصل‌های A، B و C می‌باشد. نقاط A و F ثابت هستند و نقطه حرکت انتقالی دارد.

-۱-۲- مدل سینماتیکی مکانیزم عملگر ورودی عملگر، یک قطاعی از چرخ‌دنده است که محور موتور به آن متصل شده و وظیفه افزایش گشتاور و کاهش سرعت را بر عهده دارد. این حرکت دورانی نهایتاً توسط مکانیزم لنگ لفزنده به حرکت انتقالی تبدیل می‌شود. سرعت زاویه‌ای دنده، θ است که برابر مشتق زمانی θ می‌باشد. بر اساس هندسه مکانیزم، روابط مثلثاتی و تحلیل حرکت‌های نسبی، مشتق طول فنر به صورت زیر بیان می‌شود:

شکل ۴. منحنی نیرو-جابجایی فنر دیافراگمی

Fig. 4. Load-deflection curve for the diaphragm spring

می‌آید. رابطه جابجایی بلبرینگ کلاچ و زاویه دوران موتور به صورت زیر

بیان می‌شود:

$$x_c = 0.0036 - 0.0067 \cos \theta \quad (6)$$

کلاچ توسط دستگاه تست کشش فشار سنتام^۱ تحت آزمایش قرار گرفت.

برای این منظور، یک کلاچ به همراه فنر دیافراگمی در دمای اتاق تحت

نیروی فشاری قرار گرفت. مقادیر نیرو و جابجایی آن، به ترتیب توسط

یک نیروسنج با دقت 0.1 N و ظرفیت 150 kN و یک انکوادر با دقت

0.001 mm اندازه‌گیری شد. منحنی نیرو-جابجایی به دست آمده از این

فنر به صورت غیرخطی بوده که با یک چند جمله‌ای درجه ۴ مطابق رابطه

(۵) توسط نرم افزار متلب تقریب خوبی زده می‌شود. البته در مقالات مشابه،

این منحنی توسط معادله چند جمله‌ای با درجه ۵ نیز تقریب زده شده است.

گشتاور کلی فنر عملگر و فنر کلاچ به عنوان گشتاور مقاوم T_L در نظر گرفته می‌شود. متغیرهای حالت به صورت زیر تعریف می‌شوند:

$$X = \begin{bmatrix} x_1 & x_2 \end{bmatrix}^T = \begin{bmatrix} \omega & \dot{\omega} \end{bmatrix}^T \quad (7)$$

$$F_s = 5.91 \times 10^{11} x_c^4 - 8.3 \times 10^9 x_c^3 + 2.344 \times 10^6 x_c^2 + 3.065 \times 10^5 x_c - 17.68 \quad (5)$$

بر اساس معادلات دینامیکی مذکور، معادلات حالت عملگر کلاچ

منحنی نیرو-جابجایی فنر دیافراگمی کلاچ نیز در شکل ۴ رسم شده است:

می‌توان معادله حرکت را با استفاده از معادله لاغرانژ نوشت. نسبت تبدیل

بین دنده‌های شفت الکتروموتور و چرخ دنده عملگر، N_m برابر $40/5$ می‌باشد.

گشتاور ورودی عملگر از طریق ضرب این عدد در گشتاور الکتروموتور بدست

$$\dot{x}_1 = x_2 = \dot{\omega} \quad (8)$$

شکل ۵. مدل عملگر کلاچ در نرم افزار آدامز/ویو

Fig. 5. The clutch actuator model in ADAMS/View software

۲-۳-۱- بررسی اعتبار مدل به کمک نرم افزار آدامز

پس از مدل سازی عملگر، با اعمال ورودی به آن و شبیه سازی سیستم به بررسی عملکرد عملگر کلاچ پرداخته می شود. زمان نمونه برداری، ۵ میلی ثانیه در نظر گرفته شد. سپس نتایج شبیه سازی مدل ارائه شده در نرم افزار مطلب با نتایج تجزیه و تحلیل مدل نرم افزار آدامز نشان داده شده در شکل ۵ مقایسه شد. انواع مختلف مفصل ها برای اتصال اجزاء به یکدیگر بر اساس شرایط واقعی در مدل استفاده شده است. همچنین، سه فنر مختلف شامل فنر کلاچ، فنر عملگر و فنر متعادل کننده نیرو و گشتاور وجود دارد. ثابت سفتی فنر برای عملگر 14 N/mm انتخاب شده است. ورودی عملگر، حرکتی با سرعت زاویه ای 60 rad/s است که بر چرخ دنده ورودی مدل اعمال می شود. برخی از تغییرات لازم در پارامترهای مدل مطلب صورت گرفته است تا توازن خوبی با نتایج مدل آدامز حاصل شود. نمودار موقعیت زاویه ای برای چرخ دنده در شکل ۶ نشان داده شده و جابجایی بلبرینگ کلاچ در شکل ۷ رسم شده است. در هر دو مورد، توازن بسیار نزدیکی بین نتایج شبیه سازی مدل ها پس از به روزرسانی مدل به دست آمده است. نیروی فنر دیافراگمی

$$\begin{aligned} \dot{x}_2 &= \ddot{\omega} = \left(\frac{1}{I_a} \right) \left[- \left(k_{\omega} + \frac{R_a I_a}{L_a} \right) x_2 - \right. \\ &\quad \left. \left(\frac{R_a k_{\omega} + k_t N_m^2 k_e}{L_a} \right) x_1 + \left(\frac{R_a T_L}{L_a} \right) + \right. \\ &\quad \left. \dot{T}_L + \left(\frac{k_t N_m}{L_a} \right) u_a \right] \end{aligned} \quad (9)$$

$$T_L = -0.906\theta^3 - 4.94\theta^2 + 28.68\theta - 25.03 \quad (10)$$

که در آن، I_a ممان اینرسی کل سیستم و برابر 0.2 kg.m^2 ، $\ddot{\omega}$ مشتق شتاب زاویه ای و k_{ω} می باشد. I_a ممان اینرسی معادل کل قسمت های دورانی عملگر کلاچ از جمله چرخ دنده و میله های رابط مکانیزم می باشد که با سعی و خطأ و همچنین انجام شبیه سازی های متعدد و مقایسه نتایج تحلیل با نتایج تست به دست آمده است. نهایتاً معادله خروجی سیستم به صورت زیر بیان می شود:

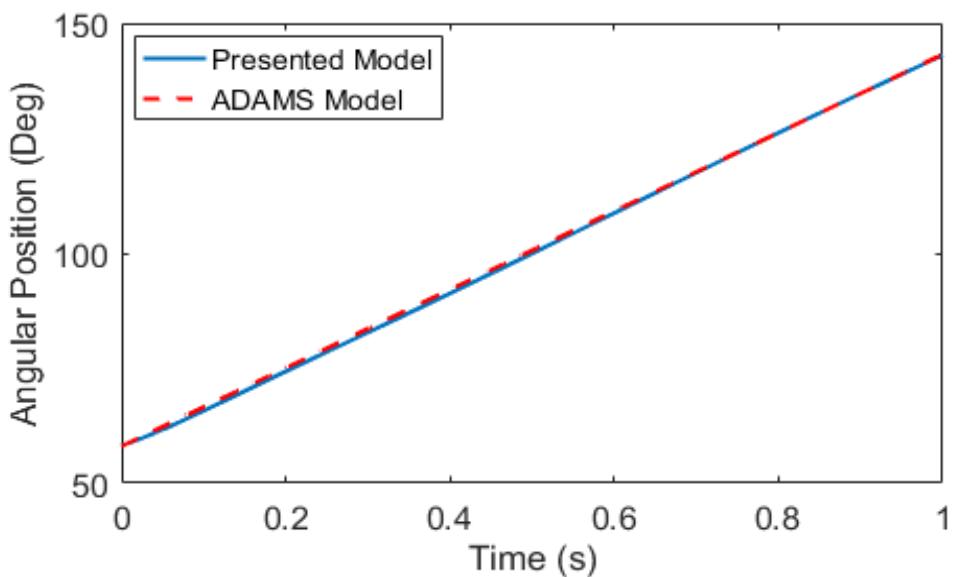
$$y = [y_1 \quad y_2]^T = [\theta \quad i_a]^T \quad (11)$$

$$y_1 = \theta = \int \omega dt = \int x_1 dt \quad (12)$$

$$y_2 = i_a = \left(\frac{I_a x_2 + k_{\omega} x_1 - T_L}{k_t N_m} \right) \quad (13)$$

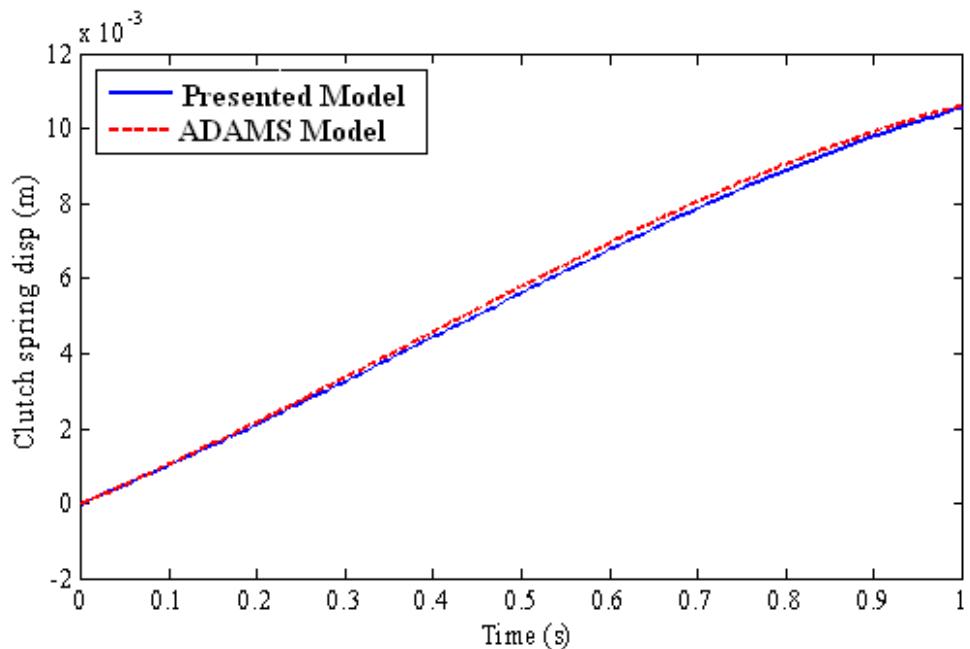
۲-۳-۲- صحه گذاری مدل عملگر

جهت اعتبارسنجی مدل عملگر کلاچ، ابتدا از یک مدل دقیق ساخته شده در نرم افزار آدامز و شبیه سازی آن بهره گرفته شده است و سپس با مقایسه نتایج آزمایشگاهی، صحه گذاری مدل انجام شده است.

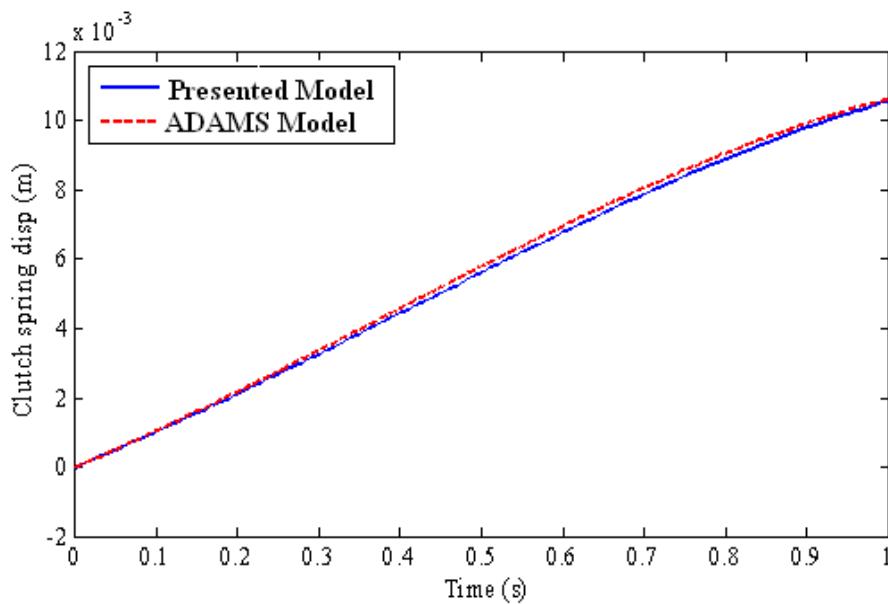
شکل ۶. موقعیت زاویه‌ای چرخ دنده عملگر

Fig. 6. Angular position of actuator gear

شکل ۷. جابجایی بلبرینگ کلاچ

Fig. 7. The clutch ball bearing displacement

شکل ۸. موقعیت زاویه‌ای شفت الکتروموتور

Fig. 8. Angular position of electromotor shaft

جدول ۱. مقادیر پارامترهای مدل موتور الکتریکی

Table 1. Parameter values of the electric motor model

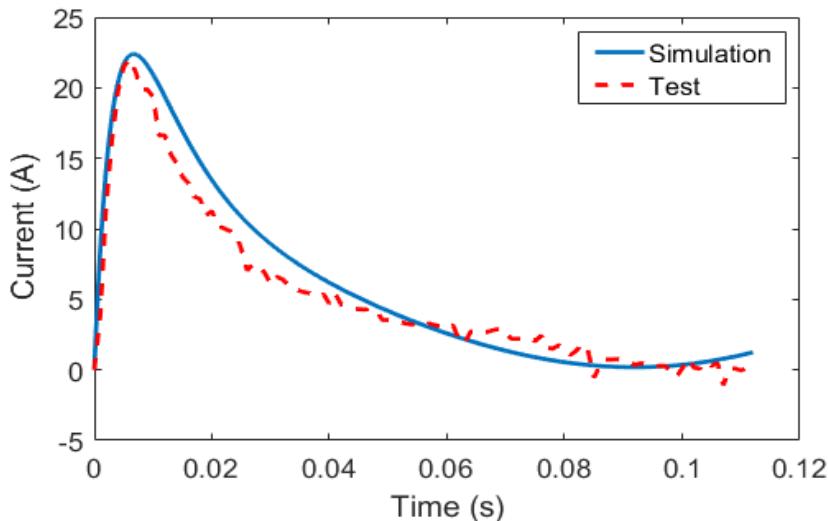
پارامتر	واحد	مقدار
اندوکتانس موتور	H	۰/۰۰۰۹
ضریب نیروی ضد حرکه الکتریکی	V.s/rad	۰/۰۲۱۴
ضریب میرایی دورانی	N.m.s/rad	۰/۰۰۰۰۵۷
مقاومت داخلی موتور	Ω	۰/۵۱
ممان اینرسی شفت موتور	kg.m^2	۰/۰۰۰۰۱۲
ضریب جفت‌شده‌گی الکترومکانیکی	N.m/A	۰/۰۱۸
ولتاژ ورودی موتور	V	۱۴

۲-۳-۲- بررسی اعتبار مدل به کمک نتایج تست

کلاچ در شکل ۸ نشان داده شده است.

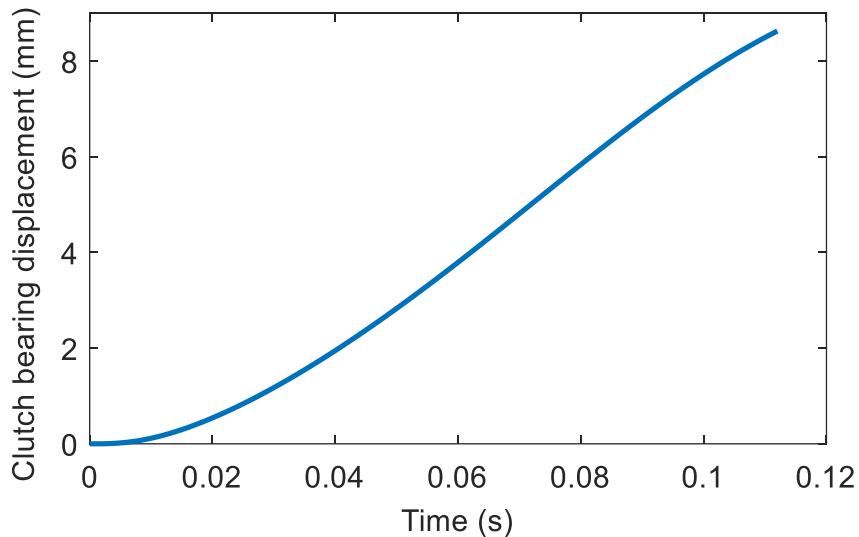
به منظور ارزیابی عملکرد مدل عملگر کلاچ در نرمافزار متلب، ولتاژ ورودی ۱۴ ولت به موتور جریان مستقیم اعمال می‌شود. زمان نمونه‌برداری، ۵ میلی ثانیه می‌باشد. نهایتاً نتایج تست و شبیه‌سازی مربوط به موقعیت زاویه‌ای شفت الکتروموتور و جریان آن با هم مقایسه شدند و در شکل‌های

پارامترهای مدل موتور الکتریکی نیز در جدول ۱ آمده است. برخی از این پارامترها با توجه به نتایج تست دینامومتر الکتروموتور در آزمایشگاه به دست آمده و برخی دیگر، با سعی و خطا و همچنین انجام شبیه‌سازی‌های مختلف و مقایسه نتایج آن با نتایج حاصل از تست، تعیین شده‌اند.

شکل ۹. جریان الکتریکی موتور

Fig. 9. The motor current

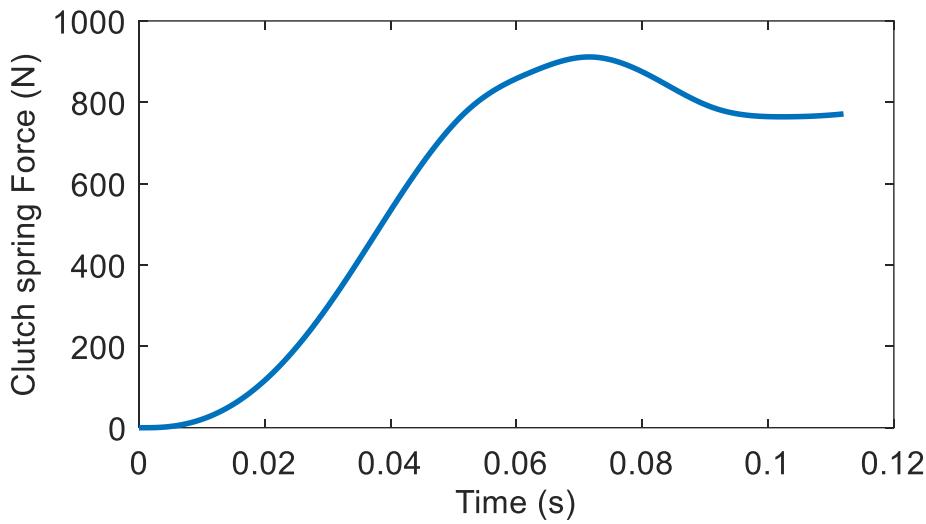
شکل ۱۰. جابجایی بلبرینگ کلاچ

Fig. 10. The clutch ball bearing displacement

۳- تخمین متغیرهای حالت با استفاده از فیلتر کالمن آنسنتد

همانطور که قبلاً ذکر شد، متغیرهای حالت که سرعت زاویه‌ای و شتاب زاویه‌ای چرخ دنده ورودی می‌باشند، توسط فیلتر کالمن آنسنتد تخمین زده می‌شوند. قابل ذکر است که در این تحلیل، موقعیت زاویه‌ای چرخ دنده و جریان الکتریکی موتور، متغیرهای قابل اندازه‌گیری هستند. معادلات

۸ و ۹ مشاهده می‌شوند. همان‌طور که مشاهده می‌شود می‌توان گفت تطبیق نسبتاً قابل قبولی در نتایج شبیه‌سازی و تست وجود دارد. پس از اطمینان از صحت مدل، نتایج شبیه‌سازی مدل عملگر مربوط به جابجایی بلبرینگ کلاچ و نیروی فنر دیافراگمی کلاچ به ترتیب در شکل‌های ۱۰ و ۱۱ نشان داده شده است.

شکل ۱۱. نیروی فنر دیافراگمی کلاچ

Fig. 11. The force of the clutch diaphragm spring

در این تحقیق از آوردن جزئیات الگوریتم این فیلتر به دلیل حجم زیاد

روابط آن، صرفنظر شده است. جهت مطالعه آن، می‌توان به مقاله [۲۰] مراجعه نمود.

دینامیکی یک سیستم غیرخطی زمان گسسته به طور کلی به صورت زیر بیان می‌شود:

$$x_{k+1} = f(x_k, u_k, t_k) + w_k \quad (14)$$

$$y_k = h(x_k, t_k) + v_k \quad (15)$$

در این بخش به طراحی کنترل کننده بر پایه کنترل مود لغزشی تطبیقی برای یک کلاچ خودکار پرداخته می‌شود. در ابتدا، کنترل کننده مود لغزشی مرسوم معرفی می‌شود و سپس کنترل کننده مود لغزشی با بهره تطبیقی پیشنهاد می‌گردد. برای کنترل کننده مود لغزشی،تابع خطا به وسیله معادله زیر تعریف می‌شود:

$$e_1 = x_c - x_d, \quad e_2 = v_c - v_d, \quad e_3 = a_c - a_d \quad (16)$$

سطح لغزشی S که شامل یک مؤلفه انتگرال‌گیر است به شکل زیر

تعریف می‌شود:

که در آن x_k بیانگر متغیرهای حالت نامعلوم سیستم در زمان نمونه‌برداری t_k ، u_k بیانگر ورودی خارجی معلوم و y_k نیز بیانگر خروجی یا سیگنال قابل اندازه‌گیری مخدوش به نویز است که تابعی از متغیرهای حالت و زمان بوده و با h نمایش داده می‌شود. دینامیک سیستم، با تابع غیرخطی f مشخص می‌شود. در فرآیند تخمین، هر دو تابع f و h معلوم فرض می‌شوند. نویز فرآیند w_k از دینامیک سیستم ناشی شده و نویز اندازه‌گیری v_k ناشی از عدم قطعیت داده‌های ثبت شده است. نویزهای فرآیند و اندازه‌گیری هر دو گوسی سفید بوده و دارای میانگین صفر و کوواریانس‌های به ترتیب Q_k و

زیر تعریف شود:

$$S = e_3 + k_1 e_2 + k_2 e_1 + k_3 \int_0^t e_1 dt \quad (۱۷)$$

$$\begin{aligned} u_a &= \frac{L_a}{k_t N_m} \left[\left(\frac{I_a}{c_1} \right) (\dot{a}_d - k_1 e_3 - k_2 e_2 - k_3 e_1 - \eta \operatorname{sign}(S)) \right. \\ &\quad \left. + \left(k_\omega + \frac{R_a I_a}{L_a} \right) \alpha \right] + \frac{1}{k_t N_m} \left[(R_a k_\omega + k_t N_m^2 k_e) \omega - \right. \\ &\quad \left. L_a \hat{\lambda} T_L - L_a \hat{\phi} \dot{T}_L \right] \end{aligned} \quad (۲۲)$$

که k_1 و k_2 کمیت‌های اسکالر مثبت هستند و a_d و V_d و X_d مسیر مطلوب می‌باشند و V_c و a_c مقادیر سرعت و شتاب بلبرینگ کلاچ می‌باشند که به صورت زیر محاسبه می‌شوند:

$$v_c = c_1 \omega, \quad a_c = c_1 \alpha \quad (۱۸)$$

که در آن مقدار $\hat{\phi} \dot{T}_L$ تخمین‌زده شده گشتاور عملگر، مشتق مقدار تخمینی گشتاور عملگر، $\lambda = \left(\frac{R_a}{L_a} \right)$ و ϕ برابر ۱ می‌باشد. فرض بر این است که عدم قطعیت‌های سیستم در گشتاور عملگر و مشتق آن وجود دارد.تابع علامت در قانون کنترلی، رابطه (۲۲)، باعث بروز ناپیوستگی و نوساناتی در آن می‌شود به طوری که ممکن است نیروی کنترلی را افزایش داده و دینامیک فرکانس بالا که مدل نشده‌اند را نیز تحریک کند. برای حذف $\operatorname{sat}(S / \psi)$ با خصامت لایه مرزی ψ مشتبه جایگزین می‌شود. ولتاژ ورودی کنترلی اعمال شده به الکتروموتور شرایط زیر را باید داشته باشد:

$$u_a = \begin{cases} -14 & u_a \leq -14 \\ u_a & -14 < u_a < 14 \\ 14 & u_a \geq 14 \end{cases} \quad (۲۳)$$

ولتاژ نامی باتری خودرو، ۱۲ ولت است که در حالت شارژ کامل می‌تواند به ۱۴ ولت هم برسد. در این بررسی، مقدار ولتاژ باتری در حالت شارژ کامل لحاظ شده است. اکنون پایداری سیستم کنترل مود لغزشی پیشنهادی اثبات می‌شود. ابتدا، تابع $d(t)$ به عنوان بار اغتشاش در دینامیک عملگر تعریف می‌شود که دلیل آن، دینامیک‌های مدل نشده و عدم قطعیت در مدل‌سازی دینامیکی سیستم غیرخطی عملگر و فر دیافراگمی کلاچ می‌باشد.

$$\begin{aligned} \dot{S} &= \left(\frac{c_1}{I_a} \right) \left[- \left(k_\omega + \frac{R_a I_a}{L_a} \right) \alpha - \right. \\ &\quad \left. \frac{(R_a k_\omega + k_t N_m^2 k_e)}{L_a} \omega + \left(\frac{R_a T_L}{L_a} \right) + \right. \\ &\quad \left. T_L + \left(\frac{k_t N_m}{L_a} \right) u_a \right] - \dot{a}_d + k_1 e_3 + k_2 e_2 + k_3 e_1 \end{aligned} \quad (۱۹)$$

برای همگرایشدن سطح لغزشی به صفر به طور مجانی، رابطه شرط لغزشی به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\dot{S} = -\eta \operatorname{sign}(S); \quad (\eta > 0) \quad (۲۰)$$

که در آن، sign تابع علامت می‌باشد. در نتیجه:

$$\frac{1}{2} \left(\frac{d}{dt} \right) S^2 = S \dot{S} = -\eta \operatorname{sign}(S) S < 0 \quad (۲۱)$$

که در آن، یک ثابت با علامت مشتبه است. بر اساس روابط (۱۶) تا (۱۹) و معادلات دینامیکی سیستم، قانون کنترل مود لغزشی می‌تواند به صورت

$$\begin{aligned} \dot{V} &= (\lambda + 1)S \left(\frac{c_1(\tilde{\lambda}T_L + \tilde{\phi}\dot{T}_L)}{I_a} - \eta \operatorname{sign}(S) \right) & d(t) &= \frac{c_1(\tilde{\lambda}T_L + \tilde{\phi}\dot{T}_L)}{I_a} \\ &= (\lambda + 1)S(d(t) - \eta \operatorname{sign}(S)) = & & \text{که در آن } \tilde{\lambda}, \text{ اختلاف بین مقدار تخمین زده شده } \hat{\lambda} \text{ و واقعی } \lambda \\ &(\lambda + 1)(Sd(t) - \eta|S|) \leq & & \text{می‌باشد. بنابراین } \lambda = \hat{\lambda} - \tilde{\lambda}. \text{ به همین صورت، اختلاف بین مقادیر} \\ &(\lambda + 1)(|S||d(t)| - \eta|S|) \leq & & \text{تخمین زده شده } \phi \text{ و واقعی آن، به صورت } \tilde{\phi} = \hat{\phi} - \phi \text{ تعریف می‌شود.} \\ &(\lambda + 1)|S|(|d(t)| - \eta) & & \text{عبارت } d(t) \text{ محدودیتی طبق رابطه زیر دارد:} \end{aligned} \quad (24)$$

$$\text{که می‌تواند از رابطه (25) نتیجه شود:} \quad |d(t)| < \eta \quad (25)$$

$$\dot{V} < 0 \quad (28)$$

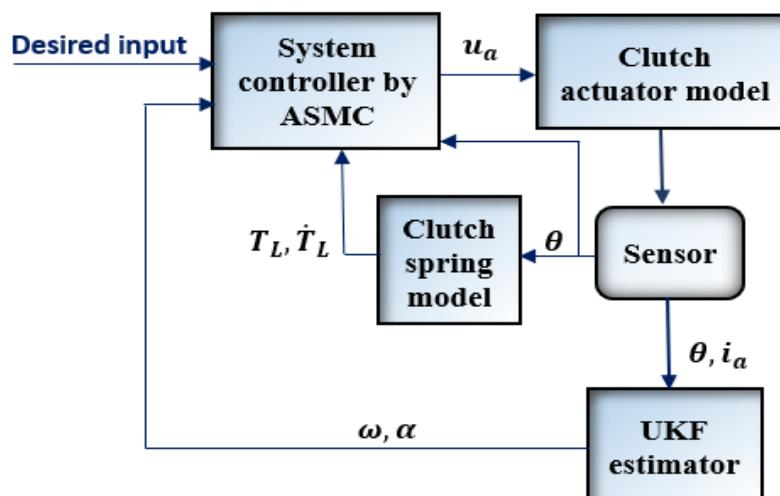
در نتیجه، عدم قطعیت‌ها و اغتشاشات سیستم محدود می‌شوند. تابع لیپانوف انتخابی به شکل زیر تعریف شده است:

از آنجا که تابع V مثبت معین و \dot{V} منفی نیمه معین است، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که سیستم کنترل طراحی شده، پایدار است. ساختار کلی طراحی کنترل کننده پیشنهادی برای عملگر کلاچ در شکل ۱۲ نشان داده شده است.

بهره‌های کنترل مولد نگاشتی k_1 و k_2 و η به کران بالای عدم زمانی کمیت اسکالر V به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$V = \frac{1}{2} \lambda S^2 + \frac{1}{2} \phi S^2 \quad (26)$$

با استفاده از روابط (۱۹) و (۲۲) و عبارت $S \operatorname{sign}(S) = |S|$ ، مشتق

شکل ۱۲. ساختار کلی طرح کنترل کننده پیشنهادی

Fig. 12. Overall structure of the proposed controller scheme

عملکرد ریدیابی موقعیت کلاچ خودکار به عنوان شرایط عملیاتی رایج به منظور صحه‌گذاری کنترل کننده مود لغزشی طراحی شده، انتخاب می‌شود که از داده‌های تجربی بدست آمده است و به وسیله رابطه (۳۴) تعریف می‌شود. این معادله از دریافت اطلاعات حسگر موقعیت کلاچ در هنگام درگیری در حالت‌های مختلف رانندگی بدست آمده است. البته متناسب با شرایط خودرو و موتور، این رابطه و منحنی متناظر با آن می‌تواند تا حد تغییر کند ولی در حالت کلی، درگیری کلاچ را می‌توان با رابطه زیر تقریب زد:

$$x_d = \begin{cases} 0 & t \leq 0.2 \\ 4.58t + 0.58 & 0.2 < t < 1.4 \\ 8 & t \geq 1.4 \end{cases} \quad (34)$$

واحد x_d میلی‌متر می‌باشد. برای بهره‌های کنترل مود لغزشی، مقادیر k_1 ، k_2 و k_3 به ترتیب برابر ۸۰، ۱۷۰۰ و ۴۰۰ می‌باشند. η و نیز به ترتیب برابر ۳۰۰ و ۵۰ در نظر گرفته شده‌اند. پاسخ دینامیکی به دست آمده از کنترل کننده جهت ریدیابی مسیر مطلوب، در شکل ۱۳ نشان داده شده است. همان‌طور که در شکل ۱۳ نمایان است پاسخ سیستم کنترل ارائه شده، به سرعت به مسیر مطلوب موردنظر، $(x_d(t))$ ، همگرا می‌شود. خطای ریدیابی مسیر، نیز در شکل ۱۴ نشان داده شده است.

با توجه به شکل ۱۳، می‌توان مشاهده کرد که خطای ریدیابی حالت پایدار جابجایی بلبرینگ کلاچ، بسیار کوچک در حدود ۰/۰۱ mm است و تقریباً قابل اغراض می‌باشد. شکل ۱۵ ولتاژ ورودی اعمال شده به الکتروموتور عملکر را نشان می‌دهد. موقعیت زاویه‌ای چرخ دنده عملکر در شکل ۱۶ رسم شده است. با مقایسه شکل‌های ۱۳ و ۱۶، می‌توان دریافت که رابطه بین جابجایی بلبرینگ کلاچ و موقعیت زاویه‌ای، خطی است، همان‌طور که در رابطه (۶) بیان شده است. جریان عبوری از مدار الکتریکی در شکل ۱۷ نمایان است. شکل ۱۸ نتایج شبیه‌سازی سرعت زاویه‌ای برای چرخ دنده را در دو حالت واقعی و تخمین‌زده شده توسط فیلتر کالمون آنستند نشان می‌دهد. علاوه بر این، شتاب زاویه‌ای چرخ دنده را در شکل ۱۹ می‌توان

قطعیت در کنترل کننده عملکر کلاچ مانند گشتاور عملکر و مشتق آن بستگی دارد. این بهره‌ها در کاربردهای عملی به روش سعی و خطا تنظیم می‌شوند. برای غلبه بر این مشکلات، کنترل مود لغزشی با بهره‌های تطبیقی ارائه می‌شود. بر این اساس، رابطه (۲۰) به صورت زیر اصلاح می‌شود:

$$\dot{S} = -\eta_{(t)} \operatorname{sat}(S/\psi) \quad (29)$$

مقادیر بهره‌های کنترل کننده با معادلات زیر بروز رسانی می‌شوند.
مقادیر اولیه این بهره‌ها، با سعی و خطا به دست آمده‌اند.

$$\dot{\eta}_{(t)} = \eta_0 |S|, \quad (\eta_0 = 300) \quad (30)$$

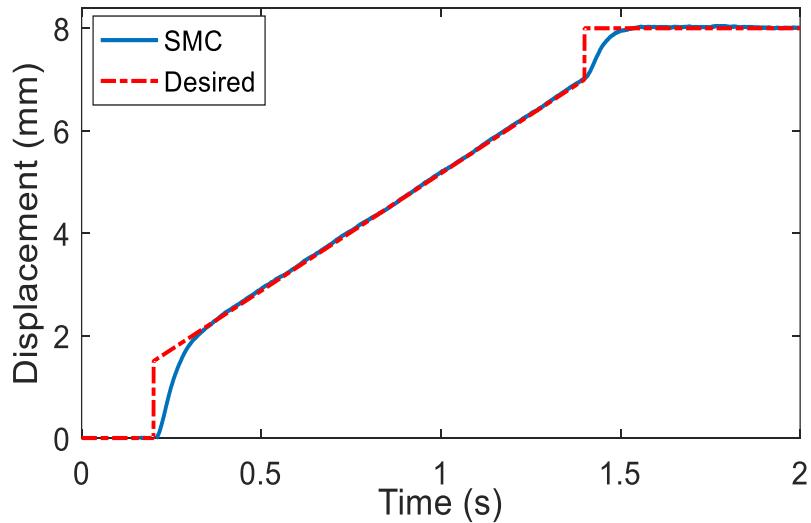
$$\dot{k}_1 = k_{1,0} |S|, \quad (k_{1,0} = 520) \quad (31)$$

$$\dot{k}_2 = k_{2,0} |S|, \quad (k_{2,0} = 55000) \quad (32)$$

$$\dot{k}_3 = k_{3,0} |S|, \quad (k_{3,0} = 1300) \quad (33)$$

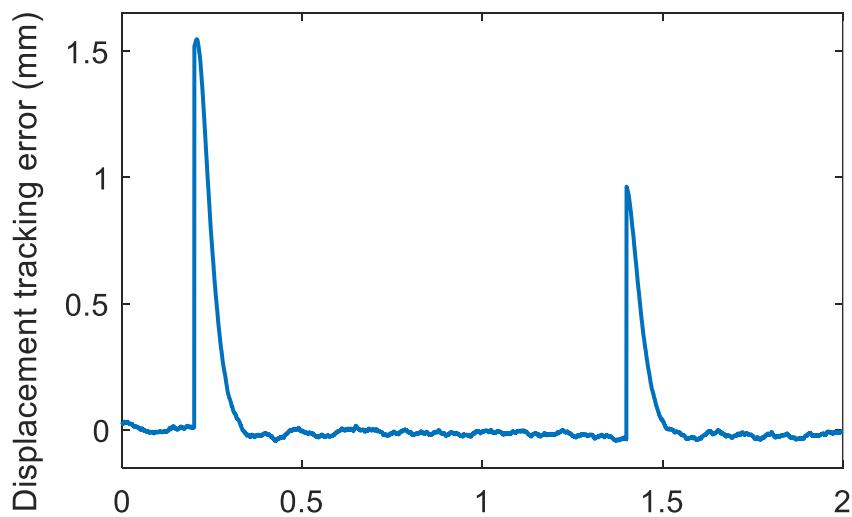
۵- نتایج شبیه‌سازی

در این قسمت، ابتدا دقت کنترل کننده مود لغزشی پیشنهادی همراه با تخمین‌گر فیلتر کالمون آنستند برای مدل با پارامترهای اسما در حالت نبود گشتاور اغتشاشی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. سپس، کارایی بالای کنترل کننده مود لغزشی تطبیقی پیشنهادی در برابر کنترل کننده مود لغزشی مرسوم در ریدیابی دقیق مسیرهای مطلوب با عدم قطعیت در مدل‌سازی گشتاور فر کلاچ نشان داده می‌شود. هدف، کنترل حرکت کلاچ از موقعیت اولیه به نقطه انتهایی است. بنابراین در این تحقیق، کنترل موقعیت کلاچ با استفاده از کنترل کننده‌های مود لغزشی مرسوم و تطبیقی مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

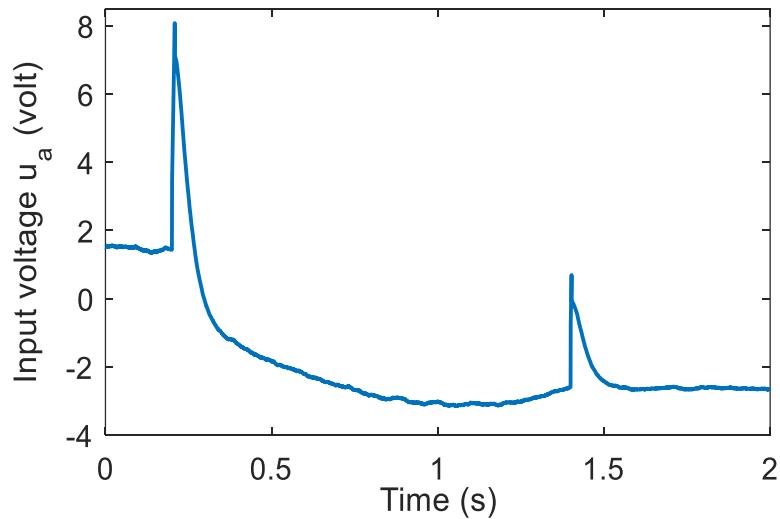
شکل ۱۳. عملکرد ردیابی جایجایی بلبرینگ کلاچ با استفاده از کنترل مود لغزشی

Fig. 13. Clutch bearing displacement tracking performance using SMC

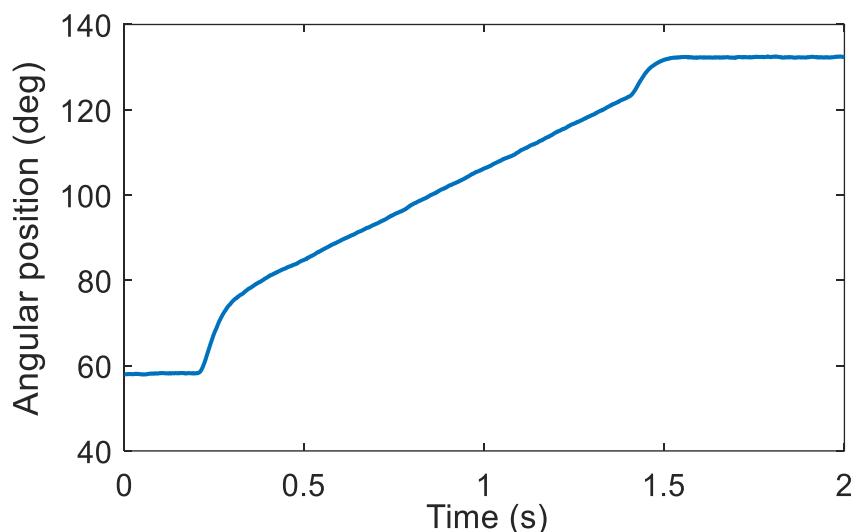
شکل ۱۴. خطای ردیابی جایجایی بلبرینگ کلاچ با استفاده از کنترل مود لغزشی

Fig. 14. Tracking error of clutch bearing displacement using SMC

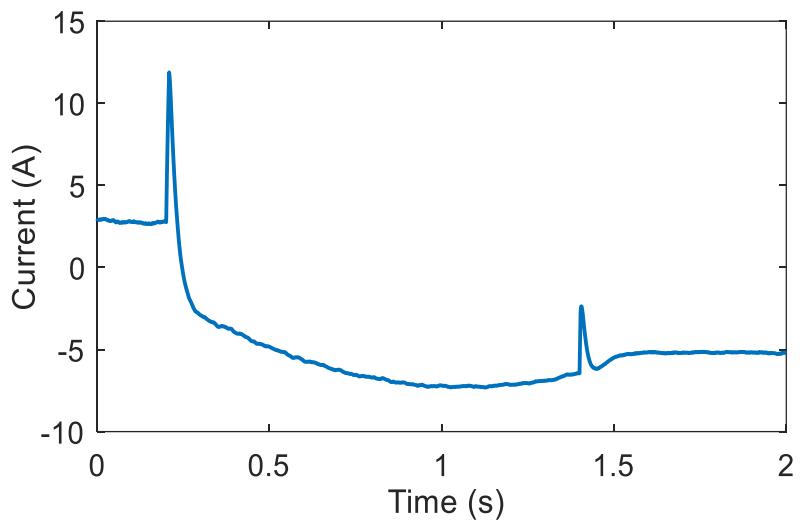
شکل ۱۵. ولتاژ ورودی کنترل

Fig. 15. Control input voltage

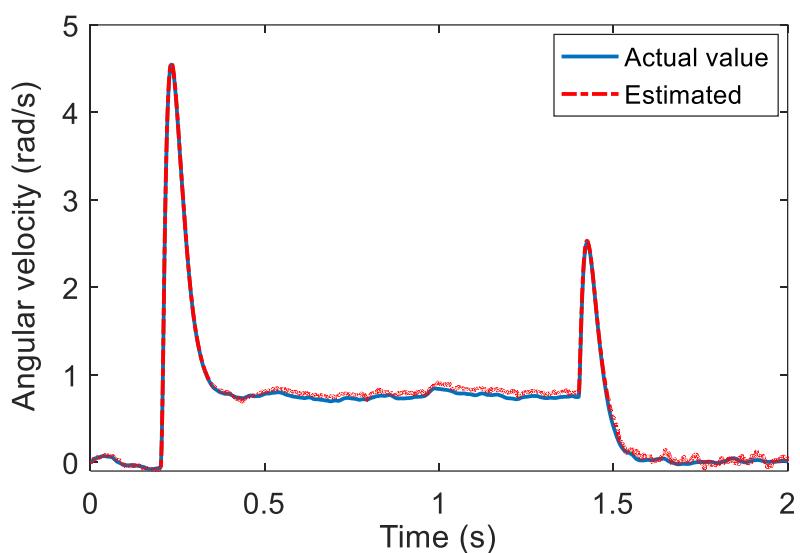
شکل ۱۶. موقعیت زاویه‌ای چرخ دنده عملگر

Fig. 16. Angular position of actuator gear

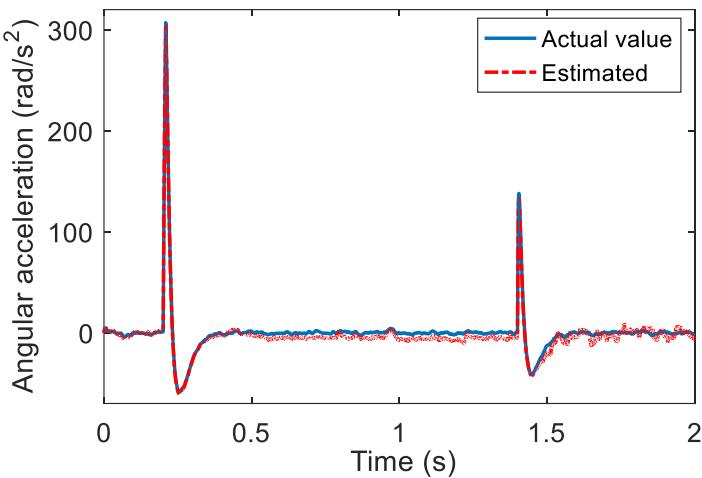
شکل ۱۷. جریان عبوری از مدار الکتریکی

Fig. 17. The current passing the electric circuit

شکل ۱۸. سرعت زاویه‌ای چرخ دنده عملگر

Fig. 18. The angular velocity of actuator gear

شکل ۱۹. شتاب زاویه‌ای چرخ دنده عملگر

Fig. 19. The angular acceleration of actuator gear

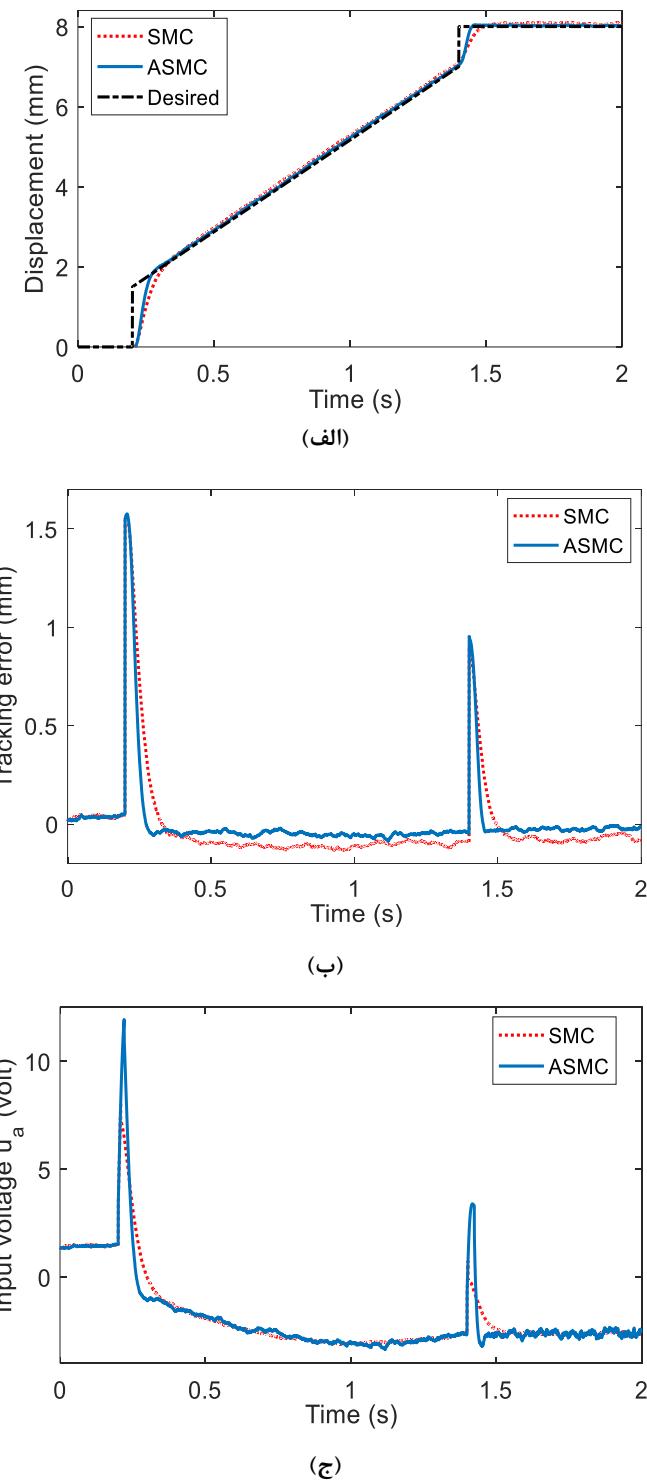
به این هدف، در ادامه، شبیه‌سازی‌ها تحت دو شرایط مختلف عدم قطعیت پارامترها در مدل سازی گشتاور فر کلاچ انجام می‌شود. بنابراین فرض می‌شود که پارامترهای رابطه (۱۰) ابتدا ۱۰ درصد، سپس ۲۰ درصد کاهش یافته‌اند. به منظور ارزیابی عملکرد کنترل‌کننده تطبیقی پیشنهادی، نتایج شبیه‌سازی حاصل از کنترل مود لغزشی تطبیقی و کنترل مود لغزشی مرسوم با هم مقایسه می‌شوند. نتایج تحلیل در نمودارهای شکل ۲۰ که مربوط به کاهش ۱۰ درصدی پارامترهای ذکر شده است، مشاهده می‌شود. جابجایی بلبرینگ کلاچ و خطای ردیابی آن و نیز ولتاژ ورودی در نمودارهای شکل ۲۰ ترسیم شده‌اند. به همین ترتیب، نتایج شبیه‌سازی که مربوط به کاهش ۲۰ درصدی پارامترهای مذکور می‌باشد، در شکل ۲۱ نشان داده شده‌اند. یک شاخص مهم برای ارزیابی کمی بهتر سیستم‌های کنترل پیشنهادی، مقدار جذر میانگین مربعات^۱ خطای ردیابی موقعیت کلاچ است که به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$RMS(e_1) = \sqrt{\frac{1}{T} \int_0^T e_1^2 dt} \quad (35)$$

با توجه به نتایج شبیه‌سازی، می‌توان گفت که مقادیر تخمین‌زده شده با استفاده از فیلتر کالمون آنسنتد پیشنهادی بدون خطای قابل توجهی می‌باشد و کاملاً دقیق و قابل اعتماد است. البته، زمانی که پاسخ سیستم در حالت گذرا است و به حالت پایدار نرسیده است، نتایج تخمین کمی از مقادیر واقعی انحراف دارند. دلیل اصلی آن می‌تواند ناشی از تحریک ناکافی باشد. به طور کلی، دقت بالای تخمین‌گر را می‌توان مشاهده نمود که نشانگر مؤثر بودن فیلتر کالمون آنسنتد می‌باشد. همچنین، کارآیی بالای کنترل‌کننده مود لغزشی طراحی شده با تخمین‌گر فیلتر کالمون آنسنتد در ردیابی دقیق مسیرهای مطلوب جابجایی بلبرینگ کلاچ نمایان می‌باشد.

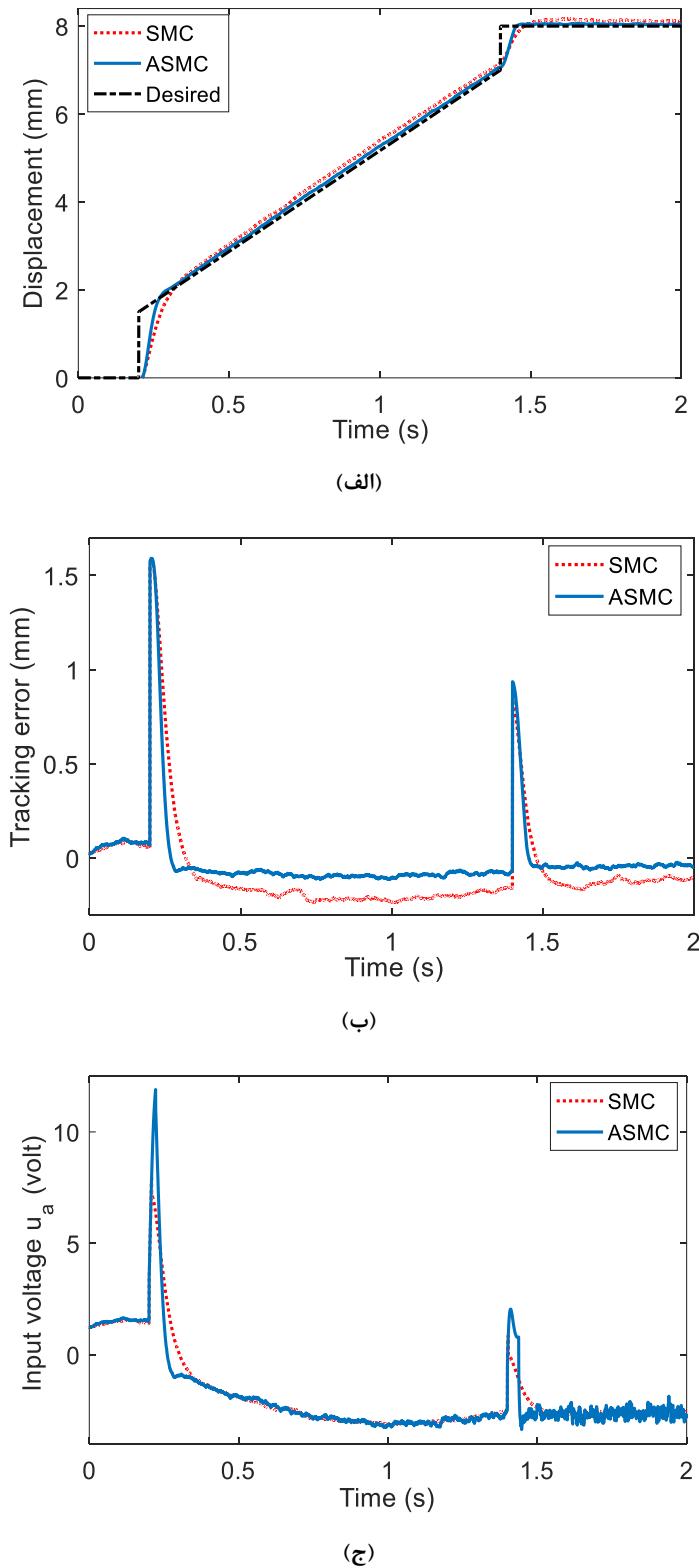
با این حال، کنترل‌کننده مود لغزشی پیشنهادی نمی‌تواند در حضور عدم قطعیت پارامترها و اغتشاشات خارجی با دقت بالایی عمل کند. از آنجا که پارامترهای سیستم انتقال قدرت با توجه به طیف گسترده‌ای از شرایط مختلف رانندگی تغییر می‌کنند از جمله تغییر ضریب اصطکاک صفحه کلاچ و سفتی فنر دیافراگمی و سایش طولانی مدت در بازه رانندگی خودرو، بنابراین یک روش کنترل مود لغزشی تطبیقی برای تضمین عملکرد دقیق ردیابی و مقابله با عدم قطعیت‌ها و اغتشاشات، مورد نیاز است. برای دستیابی

۱ Root Mean Square (RMS)

شکل ۲۰. بررسی عملکرد کنترل مود لغزشی مرسوم در مقایسه با کنترل مود لغزشی تطبیقی با حضور ۱۰٪ نامعینی پارامتری؛
 (الف): جابجایی بلبرینگ کلاچ، (ب): خطای ردیابی جابجایی بلبرینگ کلاچ، (ج): ورودی کنترلی ولتاژ

Fig. 20. Evaluation of SMC performance in comparison with the ASMC in the presence of 10% parameter uncertainties; (a): Clutch bearing displacement, (b): Tracking error of clutch bearing displacement, (c): Control input voltage

شکل ۲۱. بررسی عملکرد کنترل مود لغزشی مرسوم در مقایسه با کنترل مود لغزشی تطبیقی با حضور ۲۰٪ نامعینی پارامتری؛ (الف): جابجایی بلبرینگ کلاچ، (ب): خطای ردیابی جابجایی بلبرینگ کلاچ، (ج): ورودی کنترلی ولتاژ

Fig. 20. Evaluation of SMC performance in comparison with the ASMC in the presence of 20% parameter uncertainties; (a): Clutch bearing displacement, (b): Tracking error of clutch bearing displacement, (c): Control input voltage

جدول ۲. مقایسه بین میانگین جذر مربعات خطای رديابی موقعیت برای سیستم‌های مختلف کنترلی

Table 2. Comparison between the RMS of tracking error of position for different control systems

٪۲۰			٪۱۰			میزان نامعینی‌های پارامتری
کنترل مود لغزشی مرسوم	کنترل مود لغزشی تطبیقی	کنترل مود لغزشی مرسوم	کنترل مود لغزشی تطبیقی	کنترل مود لغزشی مرسوم	کنترل مود لغزشی تطبیقی	سیستم کنترلی
۰/۲۲۵	۰/۲۸۲	۰/۲۱۶	۰/۲۵۱	۰/۱۴	٪۲۰	میانگین جذر مربعات خطای (mm)
						بهبود نسبی روش کنترل مود لغزشی تطبیقی

نوآوری‌های این مقاله را به شرح زیر می‌توان توضیح داد. اولین نوآوری، ایجاد یک مدل معتبر و صحه‌گذاری شده از طریق نتایج تست برای عملگر کلاچ الکترومکانیکی می‌باشد. مورد دوم، به کارگیری یک تخمین‌گر غیرخطی با استفاده از فیلتر کالمن آنستند است که جهت تخمین پارامترهایی که به سادگی قابل اندازه‌گیری نیستند مانند سرعت و شتاب زاویه‌ای چرخ دنده ورودی عملگر استفاده شد. مورد سوم، طراحی یک کنترل کننده مود لغزشی تطبیقی با کارآیی بالاتر در مقایسه با کنترل کننده مود لغزشی مرسوم در ریدیابی موقعیت بلبرینگ کلاچ در حالی که سیستم با عدم قطعیت‌ها مواجه شده است.

تشکر و قدردانی

نویسندهای این مقاله از گروه تحقیق و توسعه شرکت صنعتی نیرومحرکه به دلیل پشتیبانی فنی تشکر و قدردانی می‌نمایند.

منابع

- [1] G. Luente, M. Montanari, C. Rossi, Modelling of an automated manual transmission system, Mechatronics, 17(2-3) (2007) 73-91.
- [2] S. Lin, S. Chang, B. Li, Gearshift control system development for direct-drive automated manual transmission based on a novel electromagnetic actuator, Mechatronics, 24(8) (2014) 1214-1222.
- [3] C.-Y. Tseng, C.-H. Yu, Advanced shifting control of synchronizer mechanisms for clutchless automatic manual transmission in an electric vehicle, Mechanism and machine theory, 84 (2015) 37-56.
- [4] J. Horn, J. Bamberger, P. Michau, S. Pindl, Flatness-based clutch control for automated manual transmissions,

مقادیر جذر میانگین مربعات خطای ریدیابی موقعیت برای سیستم‌های مختلف کنترلی در جدول ۲ ذکر شده‌اند. نتایج، نشانگر تأثیر زیاد در بهبود عملکرد کنترل کننده مود لغزشی تطبیقی پیشنهادی در برابر کنترل کننده مود لغزشی مرسوم در ریدیابی مسیرهای مطلوب می‌باشد. همچنین، متغیرهای حالت سیستم با استفاده از فیلتر کالمن آنستند بدون خطای قابل توجهی تخمین زده شده است.

۶- نتیجه‌گیری

در این مقاله یک کنترل کننده مود لغزشی تطبیقی همراه با تخمین‌گر فیلتر کالمن آنستند برای سیستم کلاچ خودکار طراحی شد. سپس پایداری کنترل کننده پیشنهادی با استفاده از قضیه لیاپانوف مورد بررسی قرار گرفت و به دنبال آن، به ارزیابی مقاومت‌بودن سیستم کنترل طراحی شده با انجام برخی شبیه‌سازی‌های کامپیوتری بر اساس یک مدل غیرخطی برای عملگر کلاچ پرداخته شد. این تحلیل تحت دو شرایط مختلف عدم قطعیت پارامترها انجام شد. به این صورت که پارامترهای مدل فنر کلاچ ۱۰ و ۲۰ درصد کاهش یابد. نتایج حاصل شده، بیانگر عملکرد بهتر کنترل کننده مود لغزشی تطبیقی طراحی شده ترکیبی با تخمین‌گر در بهبود نسبی جذر میانگین مربعات خطای ریدیابی موقعیت برای دو سیستم با عدم قطعیت‌های مذکور به ترتیب برابر ۱۴ و ۲۰ درصد در مقایسه با کنترل کننده مود لغزشی مرسوم می‌باشد. همچنین از فیلتر کالمن آنستند جهت تخمین کامل متغیرهای حالت بهطور دقیق استفاده شد.

- Journal of Passenger Cars-Mechanical Systems, 6(2013-01-2587) (2013) 1510-1517.
- [13] M. Pettersson, L. Nielsen, Gear shifting by engine control, IEEE Transactions on Control Systems Technology, 8(3) (2000) 495-507.
- [14] M. Pettersson, L. Nielsen, Diesel engine speed control with handling of driveline resonances, Control Engineering Practice, 11(3) (2003) 319-328.
- [15] B. Gao, Y. Lei, A. Ge, H. Chen, K. Sanada, Observer-based clutch disengagement control during gear shift process of automated manual transmission, Vehicle System Dynamics, 49(5) (2011) 685-701.
- [16] A. Bagheri, S. Azadi, A. Soltani, A combined use of adaptive sliding mode control and unscented Kalman filter estimator to improve vehicle yaw stability, Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part K: Journal of Multi-body Dynamics, 231(2) (2017) 388-401.
- [17] R. Temporelli, M. Boisvert, P. Micheau, Control of an electromechanical clutch actuator using a dual sliding mode controller: Theory and experimental investigations, IEEE/ASME Transactions on Mechatronics, 24(4) (2019) 1674-1685.
- [18] S.A. Haggag, Sliding mode adaptive PID control of an automotive clutch-by-wire actuator, SAE International Journal of Passenger Cars-Mechanical Systems, 9(2016-01-9106) (2016) 424-433.
- [19] X. Zhu, H. Zhang, J. Xi, J. Wang, Z. Fang, Robust speed synchronization control for clutchless automated manual transmission systems in electric vehicles, Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part D: Journal of Automobile Engineering, 229(4) (2015) 424-436.
- [20] H. Ren, S. Chen, T. Shim, Z. Wu, Effective assessment of tyre-road friction coefficient using a hybrid estimator, Vehicle System Dynamics, 52(8) (2014) 1047-1065.
- Control engineering practice, 11(12) (2003) 1353-1359.
- [5] D.S. Cheng, J.W. Zhang, X.F. Ye, X.-F. Huang, Sliding mode control approach for electrically controllable clutch of AMT based on the feedback linearization, Journal of Dong Hua Univ., Engl. Edn, 20(3) (2003) 88-93.
- [6] J. Zhang, L. Chen, G. Xi, System dynamic modelling and adaptive optimal control for automatic clutch engagement of vehicles, Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part D: Journal of Automobile Engineering, 216(12) (2002) 983-991.
- [7] G. Liu, S. Daley, Optimal-tuning nonlinear PID control of hydraulic systems, Control Engineering Practice, 8(9) (2000) 1045-1053.
- [8] Y. Zhao, Z. Liu, L. Cai, W. Yang, J. Yang, Z. Luo, Study of control for the automated clutch of an automated manual transmission vehicle based on rapid control prototyping, Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part D: Journal of Automobile Engineering, 224(4) (2010) 475-487.
- [9] X. Song, Z. Sun, X. Yang, G. Zhu, Modelling, control, and hardware-in-the-loop simulation of an automated manual transmission, Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part D: Journal of Automobile Engineering, 224(2) (2010) 143-160.
- [10] Z. Chen, B. Zhang, N. Zhang, H. Du, G. Kong, Optimal preview position control for shifting actuators of automated manual transmission, Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part D: Journal of Automobile Engineering, 233(2) (2019) 440-452.
- [11] G. Kong, N. Zhang, B. Zhang, Novel hybrid optimal algorithm development for DC motor of automated manual transmission, International Journal of Automotive Technology, 17(1) (2016) 135-143.
- [12] J. Oh, J. Kim, S. Choi, Robust feedback tracking controller design for self-energizing clutch actuator of automated manual transmission, SAE International

چگونه به این مقاله ارجاع دهیم

A. Soltani, M. Arianfar, Clutch Position Control for an Automated Manual Transmission Using Electromechanical Actuators, Amirkabir J. Mech Eng., 54(4) (2022) 769790.

DOI: [10.22060/mej.2021.20470.7238](https://doi.org/10.22060/mej.2021.20470.7238)

